

Д. П. Урсу

Кочубинський Олександр Олександрович

КОЧУБИНСЬКИЙ Олександр Олександрович (22. 10(03. 11), за ін. даними – 03(15). 11. 1845, Кишинів – 13(26). 05, за ін. даними – 28. 05(10. 06). 1907, Одеса) – славіст. Член Моск. археол. товариства, Чеського королів. товариства наук, Чеської академії наук і мистецтв. 1867 закін. Моск. університет зі ступ. канд. Відтоді учителював; від 1869 у закордон. відрядженні вивчав досвід організації шкіл. справи у Німеччині й Австрії; від 1871 працював у Новорос. університеті в Одесі: від 1877 – ординар. професор кафедри слов'ян. філології, водночас 1903–05 – декан істор.-філол. ф-ту. Досліджував історію, мови й діалекти, культуру та етнографію слов'ян. народів. Критикував теорію протоетніч. першості серб. мови серед слов'ян, віддавав першість рос. мові. Прабатьківщиною слов'янства вважав тер. між Карпатами й Дунаєм. На його думку, стародавні елементи збереглися у слов'ян. мовах пропорційно близькості чи віддаленості поселення відповід. народів від цього регіону. Як прибічник офіц. слов'янофільства ідеалізував роль Росії у визволенні слов'ян. народів Балкан. п-ова, виправдовував придушення польс. повстання 1863–64, що загрожувало єдності слов'ян. світу, однак виступав проти актив. розповсюдження рос. мови і право-слав'я (вважав, що воно повинно відбуватися еволюц. шляхом). 1890 відзначений Уваров. золотою медаллю С.-Петербур. АН за рец. на кн. П. Житецького «Очерки по истории малорусского наречия в XVII и XVIII веках». Один із засн. Істор.-філол. товариства при Новорос. університеті (1889). Ред. «Записок Императорского Новороссийского университета» (від 1878).

Основні праці

К вопросу о взаимных отношениях славянских наречий. О., 1878; Очерк учебно-литературной деятельности проф. Н. Я. Грота. О., 1883; Карта расселения славян в IX в., в эпоху деятельности св. Кирилла и Мефодия. О., 1885; Адмирал Шишков и канцлер гр. Румянцев: Начальные годы русского славяноведения. О., 1887–88; Литовский язык и наша старина // Тр. 9-го Археол. съезда в Вильне. Т. 1. Москва, 1895; Доклад о поездке в Хотинскую крепость // Зап. Император. Одес. об-ва истории и древностей. 1904. Т. 25; П. И. Шафарик. Очерк из жизни русской науки, полвека тому назад // Вест. Европы. 1906. № 5–6.

Рекомендована література

1. Ляпунов Б. М. А. А. Кочубинский и его труды по славянской филологии. О., 1909;
2. Линниченко И. А. Проф. Александр Александрович Кочубинский (1845–1907). О., 1916;
3. Шатух М. Г. Життя і діяльність проф. О. О. Кочубинського // Тези доп. наук. конф. філол. ф-ту, присвяч. 100-річчю Одес. університету. О., 1965;
4. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник: У 4 т. 2-е вид., О., 2005.

Бібліографічний опис:

Кочубинський Олександр Олександрович / Д. П. Урсу // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1297>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).